Înmînare a scrisorilor de acreditare

(Sfîrșit.)

transmite agenția Moldova pres.

În timpul ceremoniei înmînării scrisorilor Președintele Moldovei și diplomatul filipinez au rostit alocuțiuni de salut. Mircea Snegur a exprimat, din partea conducerii republicii și a întregului popor moldovenesc, disponibilitatea de a întări relațiile dintre aceste state, de a le dezvolta în spiritul cooperării reciproc avantajoase și prieteniei. De asemenea, s-a rugat-o pe doamna Ailciu Ramos să transmită întreaga gratitudine a guvernului și președintelui Republicii Filipineze pentru recunoașterea independenței și suveranității Moldovei pe plan internațional și pentru stabilirea de relații diplomatice cu ea.

La rîndul său ambasadorul filipinez a transmis Președintelui Moldovei cele mai bune urări din partea conducerii și poporului țării sale, dîndu-și asigurări că va face tot ce depinde de el pentru dezvoltarea condiții favorabile colaborării între ambele state în diferite ramuri ale economiei, științei, culturii și sportului.

La ceremonia înmînării scrisorilor de acreditare a participat și Nicolae Țîu, ministrul afacerilor externe al Moldovei.

* * *

Dna Ramos este bacalaureat în științele administrației de business. A absolvit Universitatea Seattle, Washington, SUA.

În anul 1974, după susținerea examenului pentru funcționarii serviciului extern, a fost angajată în Departamentul pentru Relații Externe. Și-a început activitatea în calitate de asistent principal în Oficiul administrativ, apoi, pe bază de concurs, a fost avansată ca secretar permanent la catedra de examinare a serviciului extern, unde a lucrat pe parcursul anilor 1974—1975.

În anul 1976 a fost transferată în Oficiul relațiilor politice în calitate de șef al secției relații cu Asia și Oceania.

Ulterior a lucrat la Ambasada filipineză din Beijing în calitate de secretar al II-lea și consul, prim-secretar și consul, iar din 1982 pînă în 1985 — în calitate de administrator consular.

La Manila dna Ramos a activat în mai multe funcții de conducere, în calitate de director executiv al Oficiului relații cu Europa, apoi, din 1986 pînă în 1987 — de asistent special în Oficiul vicepreședintelui cu relațiile externe. A fost director executiv și, ulterior, secretar-adjunct la Oficiul serviciilor consulare (1987—1988).

Din iulie 1988 pînă în februarie 1990 a exercitat funcțiile de șef de cabinet la Comitetul pentru relațiile externe și ratificarea acordurilor al Senatului.

Dna Ramos a fost director general al Oficiului pentru relațiile cu Europa. Din iunie 1990 este ambasador al Filipinelor în România și prin cumul, la Bulgaria.

Întîlnire la Moscova

În ziua de 19 iunie profesorul Ion Borșevici, consilierul principal de stat, șeful cabinetului Președintelui Republicii Moldova, care a efectuat o vizită la Moscova, a avut la Kremlin o întîlnire cu Ghenadi Burbulis, secretarul de stat de pe lîngă Președintele Federației Ruse. Discuțiile din cadrul ei s-au axat pe probleme actuale ale relațiilor interstatale în contextul deciziilor adoptate recent de către sesiunea Parlamentului Moldovei privind raioanele din stînga Nistrului. Ghenadi Burbulis dîndu-le o apreciere foarte pozitivă.

Subliniind că întîlnirea a avut un caracter strict confidențial, corespondentul agenției Moldova-pres face cunoscut că asemenea întrevederi, potrivit participanților la dialog, sînt benevole, impunînd o periodicitate a lor. La întîlnire s-a subliniat, între altele, că mediile de informare în masă trebuie să oglindească obiectiv realitățile, în special din zonele aflate în tensiune, domnul Ion Borșevici insistînd asupra obținerii accesului Republicii Moldova la programele informative ale televiziunii de la Moscova, fapt care ar contribui la reflectarea mai cuprinzătoare a evenimentelor din republică, la depășirea unilateralității în oglindirea conflictului de către corespondenții de la Moscova, precum și la detensionarea situației din stînga Nistrului. Profesorul Ion Borșevici a subliniat în cadrul discuțiilor, argumentînd cu date statistice, că situația specială a etniilor conlocuitoare din Moldova este în mare parte mai bună decît cea a băștinașilor și că nu există motive de îngrijorare în legătură cu vreo lezare a drepturilor lor în Republica Moldova.

În finalul întîlnirii Ghenadi Burbulis a promis că sugestiile și dezideratele expuse de dl Ion Borșevici vor fi analizate cu multă atenție, în scopul realizării lor spre îmbunătățirea situației generale din Republica Moldova prin eliminarea conflictului și al intensificării relațiilor interstatale ruso-moldovenești.

Primire la Guvernul Moldovei

La 22 iunie, Primul-Ministru al Moldovei, dl Valeriu Muravschi, l-a primit pe Arie Levin, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Israelului în Moldova.

În timpul dialogului, Valeriu Muravschi l-a făcut cunoscută ambasadorului israelian situația politică și economică din Moldova. Primul Ministru a menționat în acest context că la ora actuală Moldova traversează o etapă dificilă de devenire ca stat independent. Pentru nimeni nu este un secret faptul că anumite forțe din afara țării să pună piedici procesului de democratizare.

Valeriu Muravschi l-a informat pe domnul Arie Levin despre măsurile pe care le întreprinde Guvernul Moldovei în vederea spălmîntării relațiilor interetnice, a respectării drepturilor cetățenilor aparținînd minorităților naționale, în special ale germanilor și bulgarilor. În opinia Primului-Ministru, toate minoritățile naționale care trăiesc pe teritoriul republicii trebuie să dispună de posibilități de învățare a limbii materne, de dezvoltare a culturii și tradițiilor.

La rîndul său, dl Arie Levin a mulțumit Primului-Ministru pentru primirea acordată. Ambasadorul israelului a calificat drept o aberație năzuința forțelor revanșarde de a renaște chiar o asemenea mică zonă cum este Transnistria o nouă Uniune.

În ceea ce privește cooperarea reciprocă avantajoasă dintre Moldova și Israel, ambasadorul a menționat pentru început activă a cercurilor de afaceri din ambele state în procesul de instituire a relațiilor de parteneriat, al căror început a fost pus de curînd.

Moldova-pres.

Ce s-a întîmplat la Bender?

Informare asupra evoluțiilor evenimentelor din zona de conflict în ziua de 19 spre 20 și 21 iunie, anul 1992, prezentată în Parlamentul Republicii Moldova de ministrul afacerilor interne dl C. ANTOCI

(Sfîrșit.)

încetă focul. A deschis foc asupra SOP. În poliția înmormîntărilor lui Kogut, focul de arme nu a încetat.

19.19. Mi s-a raportat că în timpul atacurilor a fost omorît un polițist, că răniți au nevoie de ajutor medical. Serviciul de urgență orășenesc a refuzat să acorde acest ajutor.

19.20. Am dispus intrarea în oraș cu scopul de a ajuta secția de poliție.

19.25. L-am contactat din nou telefonic pe Kljak și l-am rugat să dispună încetarea focului și să-și retragă forțele.

19.30. M-a sunat deputatul Pologov și m-a rugat să dispun încetarea focului și să-i eliberez pe cei doi gardiști care au fost luați ostatici. I-am răspuns că cei doi gardiști, s-au predat benevol polițiștilor. L-am rugat să intervină pentru a li se acorda ajutor medical răniților. La rîndul său, mi-a răspuns, că dacă eliberăm ostatici, gardiștii se vor retrage și vom rezolva rapid celelalte probleme.

19.35. Gardiștii au deschis foc asupra SOP din dispozitivul «Alazan». S-a creat o situație primejdioasă pentru copiii de la grădinița de copii situată în apropierea SOP. Polițiștii au întreprins toate măsurile pentru a salva copiii.

19.45. Din nou mi-a telefonat deputatul Pologov și mi-a reținut atenția, că din direcția satului Varnița înaintează spre Bender oameni civili înarmați. M-a preîntîmpinat că voi fi trasă la răspundere.

20.00 Mi s-a raportat că în rîndurile polițiștilor 8 persoane sînt rănite și o persoană și-a pierdut viața. Atacurile nu încetează. Eforturile de a nu permite nimicirea polițiștilor și distrugerea clădirii SOP n-au dat rezultatele dorite.

20.05. Din nou mi-a telefonat deputatul Pologov și s-a indignat de faptul, că din direcția satului Hîrbovăț, se deplasează spre or. Bender forțe ale MAI. L-am încredințat că voi face tot posibilul pentru a acorda ajutor polițiștilor.

21.45. În or. Chișinău au apărut primii refugiați din or. Bender, care locuiau în apropiere de SOP și direct de la gară, au sunat la secția de serviciu a MAI și au relatat despre barbaria gardiștilor, cerînd ajutor pentru polițiștii din Bender.

SOP s-a ofițerat din noi instituțiilor medicale din Bender după ajutor medical pentru răniți, însă s-a refuzat categoric acordarea lui pe motivul că ținînd SOP se duc lupte aprige. Această întrebare am rezolvat-o cu ajutorul serviciilor medicale de urgență ale raioanelor vecine.

În jurul orelor 22 în oraș au intrat cu lupte forțele MAI și s-au apropiat de clădirea SOP. În acest timp gardiștii au încetat blocarea SOP și au fugit spre cazarma lor, iar o altă parte s-a plasat la dispoziția comandamentului unității împreună cu armamentul.

23.30. Al... comandantul armatei a 14-a ... manifestat ... de acțiunile ... aplicate în ... spunînd că ... e război. ... relatat de la ... început.

20 IUNIE

00.14. Netkaciov a rugat încetarea focului. I-am lămurit că ostașii armatei a 14-a dislocați în or. Bender, nu vor fi atacați.

00.30. În or. Tiraspol s-a dat alarma, iar prin radio a fost transmis un apel către conducătorii întreprinderilor, chemați să vină la ora 06.00 la așa-numitul Soviet Suprem al republicii nistrene.

01.15. Netkaciov roagă din nou încetarea focului.

01.45. Netkaciov își exprimă din nou indignarea, în or. Tiraspol e mare panică.

01.55. Din cabinetul lui Netkaciov a sunat Maracuța, care a cerut încetarea focului, iar apoi rezolvarea problemelor, însă el însuși nu a întreprins nimic pentru aceasta.

02.04. A sunat Kițak și a propus retragerea forțelor MAI.

02.35. Netkaciov a comunicat că o ghiulea a nimerit în cazarmă. Această ghiulea a fost trasă însă din partea stîngă a podului.

02.50. Din cabinetul lui Netkaciov a sunat Smirnov, indignat că forțele noastre au trecut podul spre Tiraspol și au scos blocurile de pe punctul meu de a se înceta focul. El a închis telefonul.

06.00. Prin postul de radio Tiraspol Smirnov a adresat un apel femeilor a pichetat sediul diviziei 59, iar rezerviștilor să se prezinte urgent pentru a primi arme și tehnică blindată.

08.15. Netkaciov a comunicat că în or. Tiraspol s-a creat un proces ireversibil.

09.02. Am primit informații că sînt 5 morți și 19 răniți.

10.10. Au fost distruse 3 tancuri. Ce înaintau dinspre Tiraspol. Unul s-a întors în mare viteză.

Fiul lui Ilie Ilașcu a fost desfășurat ... împotriva comandamentului ... și bazelor ... gardiștilor.

Gardiștii din s. Bicioc au avertizat la orele 11.00 forțele noastre din s. Gura Bîcului că în cazul în care ei vor detecta deplasări de tehnică și de forțe din partea noastră vor deschide foc de zdrobire.

La orele 13.45 am primit informația că în or. Bender, în regiunea podului de pe Nistru, gardiștii au început să concentreze noi forțe și tehnică.

La orele 14.52 am fost informat că în cazul cînd acțiunile militare în or. Bender nu vor înceta, subdiviziunile armatei a 14-a vor ieși pe poziții. Era deja un ultimatum.

La orele 15.40 ni s-a comunicat că situația rămîne fără schimbări. Din cazarmă și de la comitetul executiv continuau tirurile. La orele 19.20 din Cocieri mi s-a comunicat că focurile deschise de gardiști au provocat 4 morți și 17 răniți.

La orele 19.45 tirul continua, podul de pe riul Nistru era liber. Fiind împușcate din spate, forțele care apărau podul s-au retras. Postul de radio Tiraspol a transmis semnalul «Sosna-15».

La orele 20.14 ni s-a comunicat că asupra podului din s. Gura Bîcului gardiștii au lansat 10 rachete «Alazan».

20.30. Deputatul Pologov a sunat unui adjunct al comisarului SOP din Bender și i-a cerut să se core din oraș, că vine în ajutor armata a 14-a ...

20.50. ... la Bender ni s-a comunicat că în oraș și-au făcut apariția opt tancuri și patru autobuze cu gardiști.

21.22. Un adjunct al șefului raionului Ștefan-Vodă a declarat că a văzut pe sectorul dintre orașele Tiraspol și Bender 40 tancuri.

22.00. Forțele de poliție s-au retras de la cazarmă și de la comitetul executiv și au ocupat poziții de apărare în jurul sectiei de poliție.

22.26. Două tancuri și gardiști s-au oprit la podul de peste Nistru.

Două tancuri au ocupat poziții lîngă comitetul executiv.

Două tancuri au luat direcția ieșirii din Bender spre Chișinău.

Noaptea a trecut relativ calm. În diferite puncte din oraș s-au înregistrat împușcături.

21 IUNIE 1992

09.49. De la Bender s-a comunicat că din direcția cazărmilor gardiștilor se deplasează 2 tancuri cu emblemă rusă și 4 blindate. Gardiștii împușcă din toate părțile.

10.20. O sursă demnă de încredere din Tiraspol a comunicat că de acolo o coloană compusă din tehnică grea, aruncătoare de mine, tunuri și alt armament se îndreaptă spre Bender.

12.38. La Bender, prin postul de radio local, a fost înaintat ultimatumul că pînă la 16.00 din aceeași zi poliția Moldovei să părăsească orașul.

În același ultimatum se înainta o chemare către locuitorii din or. Bender, mînuitori de tehnică blindată și de diverse dispozitive de artilerie, ca să se adune lîngă podul de pe riul Nistru în scopul echipării lor cu tehnică militară.

Drumurile ce legau sediul poliției pe direcția Căușeni erau controlate de forțele poliției.

În diferite colțuri ale orașului se auzeau împușcături. Împușcau din fiecare casă. Spre dimineață situația era la Bender relativ calmă. În diferite colțuri ale orașului s-a tras.

Situația în oraș este la momentul actual foarte încordată.

Ministerul de Interne va face tot posibilul ca poliția din Bender să fie apărată.

Moldova-pres.

Conflictul nu-i interetnic, ci politic

DECLARAȚIE DE PRESĂ

Participanții la Reuniunea științifică internațională «Relațiile interetnice — domeniu de cercetare științifică», organizată de Institutul Național de Sociologie al Republicii Moldova în zilele de 18, 19 și 20 iunie 1992, au stabilit fructuoase contacte științifice, au realizat un valoros schimb de opinii cu privire la problematică relațiilor interetnice în lumea contemporană și la relațiile interetnice specifice Republicii Moldova.

În urma dezbaterilor teoretice, pe baza informațiilor culese pe teren prin intermediul unor cercetări empirice, precum și pe baza informațiilor oferite de responsabilii politici și de reprezentanți ai unor societăți culturale ale diferitelor etnii din Republica Moldova, participanții la reuniune au ajuns la următoarele concluzii:

1. Conflictul din Transnistria nu este în fond, un conflict interetnic, ci unul politic, dar care este prezentat de factorii interesați ca un conflict interetnic, exacerbîndu-se în acest fel tensiunile interetnice; el se datorează tendinței unor forțe conservatoare — interne și externe de a perpetua politica de tip imperial și sistemul de tip comunist.

2. Factorii de putere ai Moldovei recunosc existența unor probleme generate de relațiile interetnice și acordă toată atenția necesară soluționării acestora într-un spirit de justiție și de egalitate în drepturi; ei promovează o serie de măsuri democratice, creînd condiții pentru participarea la viața politică a tuturor grupurilor etnice, în cadrul statului Moldova ca stat independent, suveran și unitar.

3. Situația internă a Republica Moldova ... cunoscută nici ... corect de către opinia ... că internațională. ... politica democratică ... mentare a relațiilor ... ce presupune cunoaș... aprofundată a genezei ... lor conflictuale, a ... interetnice, a fenomenelor ... gate de folosirea informației ... și a mijloacelor de ... De asemenea, ... cunoașterea ... cesului de tranziție ... ție și la economia de ... În vederea cristalizării ... soluții de armonizare a ... țiilor interetnice.

În acest scop, participanții ... la reuniune au ... contribuie la înființarea ... Comitet internațional ... lizat în cercetarea ... interetnice din Republica ... Moldova, la care ... acera și alte comunități ... tifice autohtone sau ... ele vor contacta Institutul ... țional de Sociologie al Republicii Moldova, care va ... lini rolul de coordonator ... rîm că activitatea ... organism științific ... linar va constitui un ... pentru factorii de ... rezolvarea delicatelor ... me generate de relațiile ... teretnice din Moldova.

De asemenea, ... de peste hotare își pot ... contribuie la realizarea ... cunoașteri corecte a ... ților moldovenești în ... lor (Bulgaria, Olanda, Germania, Statele Unite ale Americii, Ucraina și Ungaria), ... pentru o informare ... opiniei publice.

Declarația a fost adoptată la Chișinău 20 iunie.

Conferință de presă la Parlamentul Moldovei

În ziua de 19 iunie, în Parlamentul Moldovei a avut loc o conferință de presă consacrată problemelor actuale ale reglementării pașnice a conflictului din Transnistria. După cum transmite agenția Moldova pres, la conferință au participat dl Vasile Nedelciuc, președinte al Comisiei permanente pentru relațiile internaționale, dl Valeriu Matei, președinte al Comisiei pentru publicitate și mijloacele de informare în masă, dl Gheorghe Ghimpu, șef al secretariatului Parlamentului, dl Petru Munteanu, vicepreședinte al Comisiei pentru relațiile internaționale.

Relatînd despre situația ce s-a creat în republică, dl Vasile Nedelciuc a menționat că republica traversează în prezent o profundă criză politică și economică, în multe, ea este cauzată de conflictul declanșat de forțele proseparatiste în raioanele de est ale Moldovei. Totodată, s-a subliniat că conducerea Moldovei se străduiește, în mod consecvent, să rezolve această problemă exclusiv prin mijloace pașnice, politice. În aceasta sînt interesați toți locuitorii republicii, deoarece război impus aduce zilnic enorme pierderi economiei Moldovei.

Relatînd despre adevăratele cauze ale conflictului din Transnistria, Valeriu Matei, președintele Comisiei pentru publicitate și mijloacele de informare în masă, a subliniat că conflictul nu poartă un caracter interetnic, ci politic, cifrele concrete, ce atestă acest lucru. De asemenea, dnsa a afirmat că în spatele actualilor lideri de la Tiraspol stau forțe conservatoare influente din Rusia.

Parlamentarii s-au pronunțat pentru continuarea activității lui cvadripartit al miniștrilor de externe pentru reglementarea pașnică a conflictului din Transnistria, pentru adoptarea altor măsuri cu caracter politic, inclusiv cu atragerea în acest proces a reprezentanților ai statelor garante și ai unor organizații internaționale.

Parlamentarii au răspuns în detaliu la multe alte întrebări ale reprezentanților mijloacelor de informare în masă din republică și de peste hotare.

Întîlnire la Departamentul de Stat pentru problemele naționale

În ziua de 20 iunie la Departamentul de Stat pentru problemele naționale al Republicii Moldova a avut loc o întîlnire a delegației Bundestagului, din care face parte profesorul Egon Kuhlwein, președintele Comisiei pentru problemele învățămîntului și științei a Bundestagului, cu reprezentanți ai societăților de cultură din republică, colaboratori ai departamentului, jurnaliști.

Moldova-pres.

PENTRU ONOAREA, PENTRU PATRIEI, PENTRU TRICOLORI

Oastea Moldovei

Așa se numește noul ziar al militarilor de la noi. E o realitate ce face inima să salte: avem armată națională, are și un ziar al ei! Vizavi de tragicele momente prin care trecem, crearea armatei naționale nu e doar o datorință a cuiva, ci-i o condiție dictată de timp. Am fost zilele trecute prezenți la o întîlnire de suflet a cadrelor de vîrf de la Ministerul Apărării Naționale al republicii cu un grup de scriitori și redactori-șefi de ziare de la noi. Era în preajma evenimentelor de la Tighina și, după acest groaznic dezmoșteniment, mai că vroiam să pun stavă în sertar. De, mai are rost să spunem ce-a fost altădată, oare ieri am murit la Nistru?

Are rost!

Mă uitam la cei trei generali — Costaș, Creangă, Dabija la acea ședință de colegiu — Ivănilei, Vlaicu, Popovici, Pînă, Strătan, Ciobanu, Bostan, Spînu, Petrică, Larin, Moldovanu, Ghișu, și-mi gîndeam cît inițiori poartă ei, cîte rotațiuni și fulmine! Slava Domnului c-am ajuns zile cînd laud pe ofițeri vorbind în limba mamei, limba acestui pămînt, a mea, în loc de acele șuvoaie de bolboroase de sudalme cazone cum l-am făcut serviciul militar la sovietici), vorbesc de neam, de glie străbună, de istorie, de Patrie. Da, da, Ioană, Ioane, Catincă, Gheorghe, el vorbesc de Patria mea și a ta, vorbesc de pericolul în care se află acel dram de libertate cu care ne-a mirult Dumnezeu, vorbesc de forțele negre imperiale care nu se mai satură de dominație și sînge.

Vorbesc de toate durerile noastre.

N-au tăcut nici scriitorii, care la acest taln de sinceritate au venit cu propuneri prețioase, cu gîndiri destelenite, cu o ghirlandă de versuri, menite să înalțe și să lumineze sufletele obosite și chinuite ale militarilor. L-am înțeles pe Ion Vatamanu, cînd a spus: «Pentru prima dată în viață asist la o întîlnire a intelectualității noastre de creație cu intelectualitatea militară națională». Alici erau doar ctitiva reprezentanți ai intelectualității militare, dar pe toate meridianele se află vreo 2 700 de ofițeri moldoveni cu grade superioare, o bună parte a cărora sînt gata să vină acasă, pentru a-și onora datoria, pelul!

Dumitru Matcovschi a lansat posibilitatea și necesitatea creării unui teatru al armatei. Gheorghe Vodă a ridicat problema creării cinteculul militar-patriotic; Lida Istrati: «S-a întîmplat minunea să vă văd, dragii mei. Pentru Patrie nu se moare, pentru Patrie se învie»; Vladimir Beșleagă: «Virtuțile militare ale lui Ștefan cel Mare să ne fie drept reper în viață»; Vasile Vasilachi, «Rusia ne-a făcut slavi, noi nu vrem război, sîntem cu toții vițe de plugari. Dar Moldova e acum ca acea fată virgină: va ști pe viitor să nască democrația ori va trece din mînă în mînă rămînînd pe vecie supusă și stearpă!».

La Nistru astăsi se moare. Au căzut cu nemiluita la Tighina flăcăii noștri. E greu peste măsură de greu tributul de singe pe care-l plătim balaurului imperial. Ne-au nimicit istoria și umilit destinul odinioară doi canibali — Lenin și Stalin. Acum vorbe de ocară și foc pe nări asupra-ne aruncă Rutkoi și Eltîn, ocupînd două continente și mereu nu le ajunge pămînt, apă, aer. A insulta un popor pentru ei e ca și cum și-ar sorbi vodca, ca și cum ai mînca cireșe. Nici un fel de scrupule, nici o rușine în fața istoriei. «E drept acela care-i mare, care-i tare!» — acesta le e crezul. Uite că toi ce-au putut face Lukianov, Bîbin și K° trece azi drept țapi ispășitori la democrații cu apucături șovine.

Mă uitam la fețele bravilor noștri militari, ofițeri de profesie, mă gîndeam că acești oameni sînt în stare să stea la temelia nouă a statului, să fie exemplu în stabilirea ordinii și a echilibrului social. Ei au o experiență bogată de viață, au dorința de a fi făcliera democrației și libertății, au dragoste de virtutea strămoșească și glia străbună. Ei au rupt pentru totdeauna cu acea faimoasă «ordine sovietică», încredințîndu-și destinul și inima micii lor Patrii. Au ales mama dreaptă, care i-a alăptat, părăsind pentru totdeauna mama vitregă. Le vine greu, firește, la început, căci nici nu s-au așteptat la ușor.

La Ungheni, Cahul, Mărculești, Bălți, Chișinău, prind ființă noi detașamente ale oastei moldovenești; se depune jurămîntul, se fac plecăciuni în fața Tricolorului, se însușește tehnica modernă de luptă. Cu o mînă pe plug, cu alta pe armă — așa ne e dat să fim azi, mîine.

Trăiască oastea moldovenească!

Ion STICI.

În apropiere de linia întîi...

Foto de Tudor IOV

Oastea Moldovei

Așa se numește noul ziar al militarilor de la noi. E o realitate ce face inima să salte: avem armată națională, are și un ziar al ei! Vizavi de tragicele momente prin care trecem, crearea armatei naționale nu e doar o doleanță a cuiva, ci-i o condiție dictată de timp. Am fost zilele trecute prezent la o întîlnire de suflet a cadrelor de vîrf de la Ministerul Apărării Naționale al republicii cu un grup de scriitori și redactori șefi de ziare de la noi. Era în preajma evenimentelor de la Tighina și, după acest groaznic dezmoștenire, mai că vroiam să pun stiloul la sertar. De, mai are rost să spunem ce-a fost ilaltăieri, dacă ieri am murit la Nistru!?

Are rost!

Mă uitam la cei trei generali — Costaș Creangă, Dabija la acea echipă de colonei — Bubilici, Alaico, Popovici, Puiu Straisteanu, Ciobanu, Bostan, Epinu, Petrică, Larin, Mutreanu, Grosu, și-n gînd îmi înflori parcă un tei rotat și falnic: Slavă Domnului c-am ajuns zile cînd i-aud pe ofițeri vorbind în limba mamei, limba acestui pămînt, cînd ei, în loc de acele șuvoaie nemiloase de sudalme, cazone fam făcut serviciul militar la sovietici), vorbesc de neam, de glie străbună, de istorie, de Patrie. Da, da, Ioană, Ioane, Catincă, Gheorghe, ei vorbesc de Patria mea și a ta, vorbesc de pericolul în care se află acel dram de libertate cu care ne-a miruit Dumnezeu, vorbesc de forțele negre imperiale care nu se mai satură de dominație și sînge.

Vorbesc de toate durerile noastre.

N-au tăcut nici scriitorii, care la acest tain de sinceritate au venit cu propuneri prețioase, cu gînduri destelenite, cu o ghirlandă de versuri, menite să înalțe și să lumineze sufletele obosite și chinuite ale militarilor. L-am înțeles pe Ion Vatamanu, cînd a spus: «Pentru prima dată în viață asist la o întîlnire a intelectualității noastre de creație cu intelectualitatea militară națională» Aici erau doar cîțiva reprezentanți ai intelectualității militare, dar pe toate meridianele se află la 2 700 de ofițeri moldoveni cu grade superioare, o bună parte a cărora sînt gata să vină acasă, pentru a-și onora drapelul.

Dumitru Matcovschi a lansat posibilitatea și necesitatea creării unui teatru al armatei. Gheorghe Vodă a ridicat problema creării cîntecului militar-patriotic; Lida Istrati: «S-a întîmplat minunea să vă văd, dragii mei. Pentru Patrie nu se moare, pentru Patrie se învie»; Vladimir Beșleagă: «Virtuțile militare ale lui Ștefan cel Mare să ne fie drept reper în viață»; Vasile Vasilachi: «Rusia ne-a făcut slavi, noi nu vrem război, sîntem cu toții viță de plugari. Dar Moldova e acum ca acea fată virgină: va ști pe viitor să nască democrația ori va trece din mînă în mînă rămînînd pe veci supusă și stearpă!».

La Nistru astăsi se moare. Au căzut cu nemiluita la Tighina flăcăii noștri. E greu, peste măsură de greu tributul de sînge pe care-l plătim balaurului imperial. Ne-au nimicit istoria și umilit destinul odinioară doi canibali — Lenin și Stalin. Acum vorbe de ocară și foc pe nări asupra-ne aruncă Rutkoi și Eltîn, ocupînd două continente și mereu nu le ajunge pămînt, apă, aer. A insulta un popor pentru ei e ca și cum și-ar sorbi vodca, ca și cum ar mînca cireșe. Nici un fel de scrupule, nici o răspundere în fața istoriei. «E drept acela care-i mare, care-i tare!» — acesta le e crezul. Urîte că atot ce-au putut face Lukianov, Blohin și K° trece azi drept ștafetă la democrații cu apucături șovine.

Mă uitam la fețele bravilor noștri militari, ofițeri de profesie, mă gîndeam că acești oameni sînt în stare să stea la temelia nouă a statului, să fie exemplu în stabilirea ordinii și a echilibrului social. Ei au o experiență bogată de viață, au dorința de a fi făclieri ai democrației și libertății, au dragoste de virtutea strămoșească și glia străbună. Ei au rupt pentru totdeauna cu acea faimoasă «ordine sovietică», încredințîndu-și destinul și inima micii lor Patrii. Au ales mama dreaptă, care i-a alăptat, părăsind pentru totdeauna mama vitregă. Le vine greu, firește, la început, căci nici nu s-au așteptat la ușor.

La Ungheni, Cahul, Mărculești, Bălți, Chișinău, prind ființă noi detașamente ale oastei moldovenești: se depune jurămîntul, se fac plecăciuni în fața Tricolorului, se însușește tehnica modernă de luptă. Cu o mînă pe plug, cu alta pe armă — așa ne e dat să fim azi, mîine.

Trăiască oastea moldovenească!

Ion ȘTICI.